

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า การใช้ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งแก่ชีวิตเมื่อการใช้ภาษาขาดประสิทธิภาพ การดำเนินชีวิตย่อมขาดประสิทธิภาพไปด้วยเกือบทุกด้านในเมื่อภาษามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกัน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงเน้นสัมฤทธิ์ผลในการเรียนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ปัญหาการพูดและการอ่านออกเสียงตัว ร ล นี้เป็นปัญหาใหญ่ และพบเห็นเสมอ จึงควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง และใช้เวลาเพียงพอ ครูควรเอาใจใส่โดยให้มีการฝึกฝนอยู่เสมอ ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาถูกต้องและมีความชำนาญเป็นอัตโนมัติ ซึ่งปัญหาการอ่านออกเสียงตัว ร ล ไม่ชัดเจนมีสาเหตุมาจาก

1. อวัยวะในการออกเสียงของนักเรียนหรือครูบกพร่อง
2. การฝึกฝนที่ปล่อยตามความสะดวกสิ้น เลยคิดเป็นนิสัยมักง่าย
3. เด็กหรือผู้ใหญ่ก็ตาม เกรงไปว่า ถ้าออกเสียงชัดเจนจะไม่เหมือนคนอื่น จะกลายเป็นคนแปลก คือ ออกเสียงตัว ร ล ชัดเกินไป
4. การมีนิสัยเอาอย่างในทางที่ไม่ดี เช่น โฆษกทางรายการโทรทัศน์หรือสื่อสารมวลชนต่าง ๆ

การเรียนการสอนการอ่านออกเสียงนั้น ถือว่าเป็นกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียน ไม่ใช่ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพราะถ้าเป็นกิจกรรมระหว่างนักเรียนแล้วก็กลายเป็นเรื่องของการแข่งขันกันไป ดังนั้นถ้าจะมีการกำหนดให้คนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อ่านออกเสียงให้เพื่อนในห้องฟัง จะต้องมีการตั้งจุดมุ่งหมายแน่นอนไว้ว่าเป็นการอ่านออกเสียงเพื่ออะไร เพราะการเรียนการสอนการอ่านออกเสียง จำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับ การเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ดังที่ประภาสรี สิทอำไพ (2524: 335) ได้สรุปความ มุ่งหมายของการอ่านออกเสียงเอาไว้ว่า การอ่านออกเสียงมุ่งหมายเพื่อ

1. ให้มีทักษะการอ่านอย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกวรรคตอน
2. ให้เกิดความรื่นเริงและเพลิดเพลิน
3. สังเกตจังหวะ และลีลาการอ่าน ทำให้รู้จักรสไพเราะของวรรณคดียิ่งขึ้น
4. เผยแพร่เนื้อหาให้ทราบทั่วกัน
5. มุ่งการอ่านออกเสียงเป็นสำคัญ การจับใจความหรือเรื่องราวได้มากน้อย

เป็นสิ่งรองลงมา นักเรียนอาจนำไปอ่านในใจทบทวนได้เองต่อไป

6. ฟังอ่านให้เหมือนเสียงพูด เพื่อให้ผู้ฟังสนใจ ไม่เบื่อหน่าย

อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์ของการอ่านออกเสียง นอกจากเพื่ออ่านให้ถูกต้อง ความอักษรวิธีและความนิยมนแล้ว ยังเป็นการตรวจสอบการอ่านออกเสียง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องการอ่านประเภทต่าง ๆ จะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโอกาสต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2528: 6-7) ได้เสนอวิธีสอนอ่านออกเสียงคำควบกล้ำไว้ว่า คือ ให้ฝึกอ่านคำที่ประสมอักษรนำก่อน แล้วจึงให้ออกเสียงเทียบเสียง คือ

1. อ่านคำที่ประสมอักษรนำก่อน เช่น

ค-ว-ะ	คว
ก-ล-เื้อ	เกลื้อ
ก-ว-า	กวา
ก-ว-า-ง	กวาง

2. การออกเสียงเทียบเสียง เช่น

อ	ครู	(ลิ้นร่วเล็กน้อย)
ปา	ปลา	(ลิ้นแตะเพดาน ไม่ร่ว)
ขา	ขวา	(เสียงกล้ำกันเป็นเสียงใหม่)

ส่วนหญิง ญาณโกมุท (2501: 624) ได้เสนอวิธีการแก้ไขการอ่านออกเสียง คำควบกล้ำ และเสียงตัว ร ล ไม่ชัด ไว้ดังนี้

1. การตรวจดูอวัยวะการออกเสียง ถ้าบกพร่องเป็นเรื่องของแพทย์ที่แก้ไขได้
2. ถ้าออกเสียงผิดเพราะเกิดจากการเอาอย่างผู้อื่น ครูควรชี้แจงแนะนำเด็กให้เข้าใจว่า การออกเสียงผิดจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป

3. การฝึก

- 3.1 ให้ฝึกโดยยึดความหมายเป็นหลัก
- 3.2 ให้เด็กได้ฝึกออกเสียง ถ้าเด็กออกเสียงไม่ชัด ไม่ถูกต้อง ครู

ไม่ควรปล่อยปละละเลยเป็นอันขาด จะต้องให้เด็กได้ออกเสียงให้ถูกต้องทันที (หญิง ญาณโกมุท 2501: 624)

แบร์เน็ตท์ และคณะ (Barnett and others. 1969: 11) ได้เสนอแนะ ลักษณะที่ดีของแบบฝึกที่ดี เพื่อสอนการอ่านออกเสียงไว้ว่า

1. ควรมีข้อแนะนำในการใช้
2. ควรมีคำหรือข้อความให้ฝึกจำกัด และแบบให้ฝึกอ่านอย่างเสรี
3. คำสั่งหรือตัวอย่างไม่ควรยาวเกินไปและยากแก่การเข้าใจ
4. ถ้าต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความ

หมายแก่ผู้ฝึก

สมจิตต์ นาคูณ (2530: 27) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า แบบฝึกที่คิดต้องมีลักษณะดังนี้

1. ต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. ต้องง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน
3. เหมาะสมในการแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่าน
4. มีหลายรูปแบบที่น่าสนใจ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองอย่างเต็มใจ

การเสริมทักษะการอ่านออกเสียงตัว ร ล ให้ชัดเจนนั้น มีวิธีการช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านี้ โดยการหาวิธีใหม่ ๆ ที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนเป็นพิเศษ ซึ่งเรียกว่าการสอนซ่อมเสริม (ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม 2520: 25 และ กระทรวงศึกษาธิการ 2520: 141) ครูในฐานะผู้ปฏิบัติควรตามหลักสูตร และจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในระดับห้องเรียน จึงมีหน้าที่สำคัญในการจัดการสอนซ่อมเสริมส่วนที่บกพร่อง ให้แก่นักเรียน (ชนิน ฑูชาติภักษ์ 2507: 590) แต่เนื่องจากการสอนซ่อมเสริมเป็นการ สอนที่ไม่เหมือนกับการสอนในช่วงเรียน และนอกเหนือจากการสอนตามแผนการสอนโดย ปกติ (กระทรวงศึกษาธิการ 2520: 141) การสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงตัว ร ล จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการที่เด็กสามารถเขียนได้ จะต้องมีความสามารถในการฟัง พูด และอ่านได้ก่อน (จรรยาวัฒน์ กางกั้น 2526: 2) ถ้าเด็กพูดและอ่านได้ถูกต้องชัดเจนก็จะ เขียนได้ถูกต้องด้วย ดังนั้นการสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงตัว ร ล จึงมีความจำเป็น มาก

การสอนซ่อมเสริมมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน เพราะ นักเรียนที่มีข้อบกพร่องทางการเรียนในระยะเริ่มต้น หากไม่รีบแก้ไขก็จะสะสมข้อบกพร่อง ขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียน ไม่สนใจการเรียนอีกต่อไป ดังที่ แฮริส (Albert J. Harris 1966: 277) ได้กล่าวว่า การสอนที่ดีจะต้องประกอบด้วย การสอน การทดสอบ และการสอนซ้ำในเรื่องที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ (Teach, Test, Reteach) การสอนซ้ำก็คือการสอนซ่อมเสริม ซึ่งมีหลักการสอนดังนี้ ขั้นแรกครูให้การ ทดสอบในการวินิจฉัยปัญหาหรือข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน แล้วจึงสอนเพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องเหล่านั้น ต่อจากนั้นจึงทดสอบซ้ำ เพื่อประเมินผลการเรียนอีกครั้งหนึ่ง (Test, Teach, Retest) กาตยูเย่ (Robett M. Gagne and Leslie J. Briggs 1974: 186) ได้เน้นถึงหน้าที่ของครูว่า จะต้องติดตาม ผลการเรียนของนักเรียนอย่าง

ไกลชิด เพื่อคว่านักเรียนเรียนเนื้อหาวิชาอะไร เรียนด้วยวิธีการใด หากนักเรียนมีปัญหาในการเรียน ครูต้องหาทางช่วยเหลือเพื่อให้เด็กเรียนต่อไปได้

อำเภอ สุจริตกุล (2516: 46) ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่าเป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้กับเด็ก เป็นการสอนที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกการสอนนี้ว่า การสอนเพื่อบรรเทาความหมายของการสอนแบบนี้คือเพื่อซ่อม เสริม และป้องกันข้อบกพร่องของเด็ก ลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับการสอนซ่อมเสริมนี้มี 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมขจัดข้อเสีย หรือบรรเทาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น อ่านไม่ถูก หูตไม่ชัด คิดไม่ถูก หรือมีทักษะความคิดที่ไม่ถูกมาแต่แรก
2. กิจกรรมการสอนวิธีใหม่ ๆ เพื่อสอนทักษะที่ถูกต้องให้แก่เด็ก

จากคำกล่าวของอำเภอ สุจริตกุลที่ว่าลักษณะการสอนซ่อมเสริมอีกแบบหนึ่งคือ กิจกรรมการสอนวิธีใหม่ ๆ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ อนันต์ กิพย์รัตน์ (2514:66) ซึ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับการเขียนคำกล่าวนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่ว่า ควรมีเครื่องมือที่ดีสำหรับใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ เช่น เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น การสอนโดยใช้เครื่องมือให้ได้ผลดีนั้น ควรจะฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษาเพราะมีเครื่องบันทึกเสียงและหูฟัง สำหรับช่วยในการฝึก และเป็นการเรียนการสอนที่นักเรียนสนใจมาก

การเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการทางภาษานั้นจะใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศเท่านั้น การเรียนภาษาให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพนั้นต้องใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการสอนภาษา ดังที่เอ็ดเวิร์ด เอ็ม สแต็ค (Edward M. Stack 1960: 5) กล่าวถึงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพว่าต้องใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการสอนและการเรียนภาษา การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาได้ดีนั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนซ้ำ ๆ กัน และกระทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการฝึกทักษะทางภาษานั้น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับฝึกภาษาโดยเฉพาะมาประกอบการศึกษา อาจจะทำให้ดีเท่าครู หรือดี

กว่าครู ในแง่ที่ครูทำการสอนในห้องเรียนธรรมดา มีเสียงรบกวนจากภายนอกมากมาย แต่การสอนในห้องสำหรับฝึกทักษะทางภาษาโดยเฉพาะนั้น นักเรียนจะมีสมาธิในการเรียน ดีขึ้น เพราะปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก

ผู้ให้ความหมายของห้องปฏิบัติการทางภาษาไว้มีหลายความหมาย หลายทัศนะ หอสรุปได้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาหมายถึง ห้องที่จัดพิเศษเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ภาษา มีที่นั่งแยกนักเรียนออกจากกันโดยมีผนังกันเสียง ซึ่งผนังกันเสียงดังกล่าวจะช่วย ป้องกันไม่ให้เสียงของนักเรียนแต่ละคนได้ยินไปถึงกัน แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านตามบทเรียน โดยมีการเว้นระยะช่วงว่างในบทเรียนไว้ให้ นักเรียนสามารถบันทึกเสียงที่ตนเองอ่านตาม บทเรียนไว้เป็นส่วนตัว เพื่อจะได้หมุนแถบบันทึกเสียงกลับมาฟังใหม่ เพื่อเปรียบเทียบเสียง ของตนเองกับบทเรียน หรือเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยมีหูฟัง (Headphones) เป็นส่วนประกอบสำคัญ

จากการศึกษาของภารตี ศศิขชาติ (2529: 26) เรื่องการนำเสนอการจัด กิจกรรมการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยเสริมทักษะในการใช้ ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา ดังนั้นในการสอนภาษาไทย จึงสามารถจัดการสอนทักษะภาษาไทยในห้องปฏิบัติการทางภาษาได้ เพื่อให้การเรียนการสอน ภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าการพูดหรืออ่านคำที่มีตัว ร ล ไม่ชัดเจน จะทำให้เกิดผลเสีย แก่ตนเอง ทำให้เสียบุคลิกภาพ และทำให้ภาษาวิบัติ การที่จะช่วยให้พูดชัด อ่านชัด จำเป็นต้องมีการสอนซ่อมเสริม เพราะการสอนซ่อมเสริมจะช่วยแก้ไขส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น และช่วยเสริมส่วนที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการแก้ไขการพูดและอ่านให้ชัดเจนนั้น วิธีที่ดีที่สุดก็คือ การใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา เพราะเป็นวิธีเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้ฟังเสียง ที่ถูกต้องและได้ฝึกการออกเสียงที่ถูกต้อง พร้อมกับที่สามารถย้อนกลับไปฟังเสียงของตนเอง เปรียบเทียบกับเสียงจากแถบบันทึกเสียงได้ โดยใช้แถบบันทึกเสียงที่บันทึกเสียงเอาไว้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการฝึกและแก้ไขข้อบกพร่องทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงยิ่งขึ้น และยังเป็นการเสนอวิธีการสอนทักษะภาษาไทยที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงตัว ร ล ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาพบว่างานวิจัยที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาช่วยในการเรียนการสอนภาษาไทยมีน้อย แต่ยังมีงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันคือ งานวิจัยของอนันต์ ทิพย์รัตน์ (2514) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนคำกล้ำของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ข้อหนึ่งว่า ควรส่งเสริมให้มีการค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาไทยทุกระดับให้สืบเนื่องต่อกัน ควรให้มีห้องปฏิบัติการภาษาไทยในสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกการแก้การพูดคำกล้ำ ร ล และคำที่เป็นปัญหาอื่น ๆ อย่างน้อยควรมีเครื่องบันทึกเสียงเพื่อให้เด็กได้เปรียบเทียบการออกเสียงและการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตลอดจนวัดผลการออกเสียงของตนเองอย่างทันทั่วทั้งที่ทำให้เห็นข้อผิดพลาดชัดเจน และทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว

ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงตัว ร ล โดยการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษาตามแผนการสอนทั้ง 25 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ที่มีข้อบกพร่องทางการอ่านออกเสียง

ตัว ร ล โดยผ่านการคัดเลือกจากแบบทดสอบแล้ว และไม่ใช้ผู้ที่มีข้อบกพร่องทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล เพราะสาเหตุอื่น

2. คำที่ใช้ในการทดลอง เป็นคำที่มีเสียงตัว ร ล ทั้งที่เป็นพยัญชนะต้นและเป็นตัวกล้ำ ซึ่งประมวลมาจากแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 258 คำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงตัว ร ล แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนในห้องปฏิบัติการทางภาษา และแผนการสอนการอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 แผน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การฝึกอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล หลังจากฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษาแล้ว

5. การเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ผลของการอ่านออกเสียงเป็นระดับคะแนน ใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ดังต่อไปนี้
คะแนนร้อยละ 85-100 หมายถึง ดีมาก
คะแนนร้อยละ 75-84 หมายถึง ดี
คะแนนร้อยละ 65-74 หมายถึง ปานกลาง
คะแนนร้อยละ 50-64 หมายถึง ต่ำกว่าระดับปานกลาง
และคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 ลงมา หมายถึง จะต้องปรับปรุง

ข้อดกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางด้านสติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจ ฐานะทางครอบครัว และเพศของเด็ก

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ เป็นเด็กปกติที่ไม่มีความบกพร่องหรือผิดปกติทางร่างกายและการอ่านด้านอื่น ๆ แต่เป็นเด็กที่อ่านออกเสียงตัว ร ล ไม่ชัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร

ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 แผนการสอน คู่มือครูวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่มีข้อบกพร่องทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล จำนวน 30 คน ซึ่งมีวิธีการเลือกโดยสุ่มแบบเจาะจง ดังนี้

2.1 สํารวจนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคต้น ปีการศึกษา 2533 จากนักเรียน 7 ห้อง จำนวน 282 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยเกี่ยวกับนักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงตัว ร ล ได้จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านออกเสียง ร ล จำนวน 72 คน

2.2 นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง ร ล ที่สร้างขึ้น ไปทดสอบกับนักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงตัว ร ล จำนวน 72 คนนั้นอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แถบบันทึกเสียงบันทึกการอ่านของนักเรียนไว้ แล้วให้คะแนนการอ่านเป็นรายบุคคล

2.3 เรียงลำดับคะแนนการอ่านที่ได้จากแถบบันทึกเสียงของนักเรียนจากผู้ที่มีคะแนนในการอ่านผิดมากที่สุดเป็นลำดับแรกไปจนถึงน้อยที่สุด แล้วคัดเลือกเอารายชื่อนักเรียนที่มีคะแนนการอ่านผิดมากที่สุดตั้งแต่ลำดับที่ 1-30 ไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

- 3.1 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล
- 3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล ก่อนและหลังการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน 20 แล้ว
- 3.3 แผนการสอนการอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 แผน
- 3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านแล้ว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน (Pre-test) โดยให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล เป็นรายบุคคล โดยใช้แถบบันทึกเสียงบันทึกเสียงอ่านของนักเรียนไว้เพื่อสะดวกในการให้คะแนน
- 4.2 ทดลองสอนการอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษา ตามแผนการสอน 25 แผน ใช้เวลาสอนนอกเวลาเรียนปกติเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที
- 4.3 ทดสอบนักเรียนหลังเรียน (Post-test) โดยให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล เป็นรายบุคคล โดยใช้แถบบันทึกเสียงบันทึกเสียงการอ่านของนักเรียนไว้เพื่อสะดวกในการให้คะแนน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การเปรียบเทียบพัฒนาการการอ่านออกเสียงตัว ร ล ของนักเรียน ระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล หลังการฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษา กับเกณฑ์การประเมินผลที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นโดยอิงจากเกณฑ์การวัดและประเมินผลของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) คือ ถ้าได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสอนซ่อมเสริม หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษาให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีข้อบกพร่องทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล โดยจัดสอนในเวลาพักหลังรับประทานอาหารกลางวัน

การอ่านออกเสียงตัว ร ล หมายถึง การอ่านโดยการเปล่งเสียงคำที่มีตัว ร ล ทั้งที่เป็นพยัญชนะต้นและเป็นตัวกล้ำ ซึ่งเป็นคำที่มาจากแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 258 คำ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่มีข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงตัว ร ล จำนวน 30 คน

ห้องปฏิบัติการทางภาษา หมายถึง ห้องเรียนของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่จัดเป็นพิเศษโดยแบ่งที่นั่งเป็นช่อง ๆ มีผนังกันแยกจากกัน แต่ละที่นั่งมีหูฟังและเครื่องบันทึกเสียงที่นักเรียนสามารถฟังเสียงและบันทึกเสียงของนักเรียนไว้ เพื่อช่วยเสริมทักษะในการเรียนการสอนซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงตัว ร ล เป็นพยัญชนะต้นและเป็นตัวกล้ำ โดยให้นักเรียนฟังเสียงที่ครูอ่านอย่างถูกต้องจากเครื่องบันทึกเสียงแล้วออกเสียงตาม และครูอัดเสียงของนักเรียนเอาไว้ เพื่อเปรียบเทียบเสียงอ่านของนักเรียนกับเสียงอ่านที่ถูกต้องของครูจากเครื่องบันทึกเสียง

เกณฑ์การประเมินผลของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
 หมายถึงร้อยละของคะแนนที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ร้อยละ	ระดับคะแนน	ความหมาย
	ตัวเลข	
85-100	4	ดีมาก
75-84	3	ดี
65-74	2	ปานกลาง
50-64	1	ต่ำกว่าระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 50	0	จะต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น
 เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงตัว ร ล ของนักเรียน หลังจากฝึกในห้อง
 ปฏิบัติการทางภาษาแล้ว ถ้านักเรียนได้คะแนนการอ่านตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไปถือว่าผ่าน
 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการสอนการฝึกอ่านออกเสียงตัว ร ล สำหรับ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. ได้แบบฝึกการอ่านออกเสียงตัว ร ล ในห้องปฏิบัติการทางภาษา